

يهود سوريا

- 1 إِنَّ الْيَهُودَ أَقْدَمُ طَائِفَةٍ دِينِيَّةٍ فِي سُورِيَا. وَنَبِيلُ نَبِيلِ فَيَاضِ الْبَاثِ السُّورِيِّ فِي شُؤُونِ الْأَقْلِيَّاتِ
 - 2 الَّذِي كَتَبَ أَجْحَاثُهُ عَنِ الْيَهُودِ فِي سُورِيَا، إِلَى دَلَائِلٍ عَلَى قِدَمِ الْيَهُودِ فِي سُورِيَا قَائِلًا: "خَرَجْتَ
 - 3 مِنْ مَنطِقَةِ مَدِينَةِ حَلَبِ أَوَّلِ نُسخَةٍ مِنَ التَّوْرَةِ مِنْ قَبْلِ "عِزْرَا هَاسُوفِير" حَيْثُ تَمَّ أَوَّلُ تَحْرِيرِ
 - 4 التَّوْرَةِ فِي التَّارِيخِ. كَمَا لَا يَزَالُ أَوَّلُ كَنِيسِ يَهُودِيٍّ فِي الْعَالَمِ وَاضِحَ الْمَعَالِمِ فِي دِمَشْقَ".
 - 5 وَيُنَوِّهُ هُنَا نَبِيلُ فَيَاضَ بِأَنَّهُ فِي بَلَدَةِ تَقَعُ شِمَالُ شَرْقِ دِمَشْقَ اسْمُهَا "غُوبَار" يُوجَدُ أَقْدَمُ كَنِيسِ
 - 6 فِي الْعَالَمِ وَهُوَ كَنِيسُ إِلْيَاهُو النَّبِيِّ الَّذِي تَمَّ بِنَاؤُهُ فِي زَمَنِ النَّبِيِّ إِيلِيَا كَمَا يَرِدُ فِي سَفَرِ "الْمُلُوكِ" فِي
 - 7 التَّوْرَةِ وَهُوَ أَقْدَمُ مَعْبَدٍ دِينِيٍّ فِي دِمَشْقَ.
 - 8 يُذَكِّرُ أَنَّ بَعْضَ الْكُنُسِ الْحَلَبِيَّةِ أُخْرِقَتْ فِي مَدِينَةِ حَلَبِ عَقِبَ قَرَارِ الْأُمَمِ الْمُتَّحِدَةِ تَقْسِيمِ
 - 9 فِلَسْطِينَ فِي الْعَامِ ١٩٤٧، وَفِي الْعَامِ ١٩٤٩ تَمَّ وَضْعُ قُبْلَةٍ فِي كَنِيسِ يَهُودِيٍّ فِي دِمَشْقَ مِمَّا
 - 10 أَدَّى إِلَى مَقْتَلِ ٢٠ شَخْصًا.
 - 11 أَقَامَ يَهُودُ سُورِيَا فِي حَلَبِ وَدِمَشْقَ وَالْقَامِشْلِيِّ، وَوَصَلَ عَدَدُهُمْ فِي نِهَايَةِ السِّتِينَاتِ مِنْ
 - 12 الْقَرْنِ الْمُنْصَرَمِ إِلَى قَرَابَةِ ٣٠ أَلْفًا وَبَعْدَ حَرْبِ ١٩٦٧ أَصْبَحَ عَدَدُهُمْ قَرَابَةَ ٦ أَلْفٍ
 - 13 لِيُنْخَفِضَ فِي التَّسْعِينَاتِ إِلَى الْعَشْرَاتِ فَقَطْ.
 - 14 وَأَمْسَكَ يَهُودُ سُورِيَا قَبْلَ هِجْرَتِهِمْ فِي التَّسْعِينَاتِ بِسُوقِ الذَّهَبِ وَتِجَارَةِ الْأَلْبِسَةِ وَبَرَزُوا رَغْمَ قِلَّةِ
 - 15 عَدَدِهِمْ كَأَعْيَى طَائِفَةٍ فِي سُورِيَا.
 - 16 وَيَقُولُ أَيْضًا إِنَّهُ فِي الْعَامِ ١٩٧٦، قَابَلَ الرَّئِيسُ حَافِظُ الْأَسَدِ وَجْهَاءَ الطَّائِفَةِ الْيَهُودِيَّةِ، بِمَنْ
 - 17 فِيهِمْ "إِبْرَاهِيمُ حَمْرَا"، حَاخَامُ دِمَشْقِ الْأَكْبَرِ، وَ"سَلِيمُ طُوطَح"، رَئِيسُ الطَّائِفَةِ الْيَهُودِيَّةِ
 - 18 السُّورِيَّةِ آنَ ذَاكَ.
 - 19 أَلْقَيْدُ الْوَحِيدِ الَّذِي بَقِيَ مَفْرُوضًا عَلَى الْيَهُودِ كَانَ تَحْرِيمُ الْهَجْرَةِ الْحَرَّةِ إِلَى الْخَارِجِ مَعَ أَفْرَادِ
 - 20 عَائِلَاتِهِمْ، وَهُوَ قَانُونُ ظَلَّ سَارِيًّا حَتَّى الْعَامِ ١٩٩٢ حَيْثُ سُمِّحَ لَهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ بِالسَّفَرِ.

ألفردات

طَائِفَة (ج) طَوَائِف - عדה, קהילה	أَقْلِيَّة - מיעוט	نَوَّة ب - הרים על נס, פאר
دَلِيل (ج) دَلَائِل - הוכחה, סימן	مَعَالِم - סימנים	أَحْرَق - שרף
بَحْث (ج) أَبْحَاث - מחקר	أَلَسْتِيَّات - שנות השישים	قَرَابَة - בקירוב (נסמך)
شَأْن (ج) شُؤُون - עניין	مَعْبَد - מקום פולחן	إِنْخَفَظ - ירד
كُنَيْس (ج) كُنُس - בית כנסת	قَدَم - קדמות	حَرَّمَ - אסר
أَلَنِّي إِيْلِيَا - הנביא אליהו	نُسْخَة - נוסח	سَار - בר-תוקף
قُنْبَلَة (ج) قَنَابِل - פצצה	تَحْرِير - עריכה	وَجِيَه (ج) وَجَهَا - נכבד, נשוא פנים
أَلْعَام أَلْمُنْصَرَم - אשתקד	عَقَب - בעקבות	قَيْد (ج) قُيُود - הגבלה, סייג
		آنْذَاك - אז, באותם ימים

أجيبوا عن الأسئلة:

- 1- ترجموا الجملة الأولى في النصّ.
- 2- من هو "نبيل فياض"؟
- 3- ماذا يُمَيِّز سوريا من حيث الديانة اليهوديّة؟ (أذكروا مُميّزَيْن)
- 4- أكملوا: يشير الباحث السوريّ _____ إلى أنّ _____
الكنُس في العالم يوجد بالقرب من العاصمة. ويُني هذا الكنيس أيام _____
إيليا.
- 5- أجيبوا بالعبريّة: إلى ماذا يُنسَبُ التّأريخان: ١٩٤٧, ١٩٤٩؟
- 6- أكتبوا "صحيح" أم "خطأ":
أ- إزداد عدد يهود سوريا بعد حرب الأيام الستّة. _____
ب- كان يهود سوريا بُحَارًا أغنياء رغم كَوْنهم طائفةً دينيّةً صغيرةً. _____
- 7- من هما الشّخصيّتان الكبيرتان اليهوديّتان المذكورتان في النصّ؟
- 8- تُعتَبَر سنة ١٩٩٢ نقطة تحوّل (נקודת מפנה) في تاريخ يهود سوريا. علّلوا
هذه المقولة حسب النصّ.

9- سؤال شامل

רְיִבּוּא הַיּוֹמָא הַשְּׁלִישִׁי חֲסַב תַּסְלִיל הָאֻחְדָּא/ סדרו את המשפטים הבאים לפי סדר התרחשותם.

- א. איגתעם הרִיזיס הסורי עם וּגְהֵא הַטָּאִנֶּה הַיְהוּדִיָּה. _____
- ב. אינְחַפֵּז עַדֵּד יִהוּד סורִיָּא אִלֵּי העשרות فقط. _____
- ג. וּזְבַעַת קַנְבֵּלֶה בִּי כְנִיס יִהוּדִי בִּי דַמְשִׁק. _____
- ד. וַסֵּל עַדֵּד יִהוּד סורִיָּא אִלֵּי 30 אֲלָפָא תֻּקְרִיבָא. _____
- ה. שִׁמַּח לִיְהוּד סורִיָּא בַּהֲהִגֵּרָה הַחֲרָה עם אֲפְרָד העائلة. _____
- ו. אֲחֻרַּקַת בַּעַז הַכְּנִס בִּי מַדִּינַת חֵלֵב. _____
- ז. כָּאן עַדֵּד יִהוּד סורִיָּא קִרְבָּה 6 אֲלָפ. _____

תרגם ואחפז:

טאִינֶּה (ג) טוֹאִינֶּה	אֲקִלִּיָּה # אֲגֻלְבִּיָּה	שָׂאן (ג) שְׁוֹון	עֻקֵּב	קֻנְבֵּלֶה (ג) קְנָבֵל
בִּחְת (ג) אֲבָחַת	תְּחִיר	כְּנִיס (ג) קֻנִּס	אֲלִסְעִינַת	וִגִּיֵּה (ג) וּגְהֵא
חֲרָם	אינְחַפֵּז	קִיד (ג) קֻיד		

אָגִיבוּא שְׁפִהִיָּא:

- 1- תַּחְדָּתוּא עַן הַבֵּי אִילִיָּא חֲסַב סַפֵּר הַמַּלְוֹק?
- 2- הַל תַּעֲרֹפֹן תַּפְאִסִּיל עַן טוֹאִינֶּה יִהוּדִיָּה בִּי דוֹל עֲרִיבָּה אַחֲרִי?
- 3- מַאֲזָא תַּעֲרֹפֹן עַן סורִיָּא וְעַן חַאפֵּז הָאֲסַד וּבִשָּׂר הָאֲסַד.
- 4- מַא מַעֲנִי "קִרָּר הַתִּסְסִימ" הַלִּי אֲתִּחְדָּתֶה הָאֲמִם הַמִּתְחַדֶּה שְׁנַת 1947?
- 5- הַל תַּעֲרֹפֹן קָאדָמָא גִּידִידָא מִן סורִיָּא?

- תרגילי פועל -

מתוך המאמר: "יהוד סוריה"

א. להלן פעלים מתוך הקטע שקראתם. נתחו אותם לשורש, בניין, גוף וצורה דקדוקית ותרגמו.

דוגמה:

הפועל	שורש	בניין	גוף	צורה דקדוקית	תרגום
سُمِحَ	س م ح	1	עבר סביל	נסתר	הורשה

1. يُشِيرُ 2. قَائِلٌ 3. يَزَالُ 4. يُنَوِّه 5. تَقَع 6. يُوجَدُ
 7. بِنَاء 8. أُحْرِقَتْ 9. تَمَّ 10. وَضَعَ 11. أَدَّى 12. أَقَامَ
 13. مُنْصَرِمٌ 14. لِيَنْخَفِضَ 15. بَقِيَ 16. مَفْرُوضٌ 17. ظَلَّ 18. سَارَ

ב. הפכו את הפעלים הבאים מעבר לציווי.

1. قُلْتَ 2. أَشْرَتِ 3. أَقَمْتُمْ 4. أَحْرَقْتَن 5. قَابَلْتَ 6. بَقِيَتْ

ג. כתבו את צורות הבינוני הפועל של הפעלים הבאים.

1. بَحَثَ 2. يُنَوِّه 3. تُحَرِّمُ 4. أَحْرَقُوا 5. انْخَفَضَ 6. كَتَبَتْ
 7. تُقَابِلَنَّ 8. قَالُوا 9. تُقِيمُ 10. هَاجَرَتْ 11. وَرَدَ 12. زَالَ

- תרגילי תחביר -

מתוך המאמר: "יהוד סוריה"

ענו על השאלות הבאות. נקדו את כל המשפטים שאינם מנוקדים באופן מלא (ניקוד פנימי וסופי).
أجيبوا عن الأسئلة. شكّلوا الجمل تشكيلاً تاماً.

1. השמיטו את אֵל היידוע מהמילה המסומנת בקו ושנו את המשפט בהתאם.

أشار الباحث السوري الذي كتب الأبحاث عن اليهود إلى أهمية مدينة حلب في
تأريخ اليهود في سوريا.

2. הקדימו למשפט كان ושנו את המשפט בהתאם.

إنَّ الديانة اليهودية موجودة في سوريا منذ عهد الملك داود.

3. תרגמו את המשפט לעברית, וכתבו מהי התופעה התחבירית המסומנת בקו.

تَعِيشُ الْيَوْمَ فِي نَبُو يُورْكُ أَكْبَرُ جَالِيَةِ يَهُودِيَّةٍ سُورِيَّةٍ.

4. תרגמו את המשפט לעברית, וכתבו מהי התופעה התחבירית המסומנת בקו.

أَلْقَى حَاخَامُ دِمَشْقُ الْأَكْبَرُ خِطَابًا بِمُنَاسَبَةِ تَدْشِينَ الْكَنِيسِ مُؤَكَّدًا قَدَمَ الْيَهُودِ
فِي سُورِيَا.

5. תרגמו את המשפט לעברית, וכתבו מהי התופעה התחבירית המסומנת בקו.

تَمَّ بِنَاءُ الْكَنِيسِ فِي زَمَنِ النَّبِيِّ إِيلِيَا.

6. הפכו את המילה המסומנת בקו לזוגי ושנו את המשפט בהתאם.

قابل الرئيس السوري الحاخام اليهودي الذي ترأس الطائفة اليهودية في مدينة
حلب.

7. נסחו את המשפט הבא באמצעות עתיד מנצוב.

استطاع يهود سوريا الحفاظ على التراث اليهودي في ظروف صعبة للغاية.

8. תרגמו את המשפט לעברית, וכתבו מהי התופעה התחבירית המסומנת בקו.

غَادَرَ عَدَدٌ كَثِيرٌ مِنْ يَهُودِ سُورِيَا بِأَلَدَهُمْ فِي التَّسْعِينَاتِ خَوْفًا مِنْ الْوَضْعِ السِّيَاسِيِّ
وَالْاِقْتِصَادِيِّ.

9. נסחו את המשפט הבא באמצעות משפט מצב (جملة حالية).

كان اليهود يعيشون في سوريا مندمجين في كل أوجه الحياة.

10. הקדימו למשפט הבא את המילה إِنَّ ושנו את המשפט בהתאם.

أعلن مندوبو الدول العربية رفضهم واستنكارهم لنتيجة تصويت الأمم المتحدة
على قرار التقسيم.

11. הוסיפו أَلْ היידוע למילה המסומנת בקו ושנו את המשפט בהתאם.

يوجد أقدم كنيس في العالم في بلدة تقع شمال دمشق.

12. כתבו את המשפט הבא בדרך חלופית של أفعل التفضيل.

كنيس إياهو النبي في سوريا هو أقدم معبد ديني في دمشق.

13. כתבו את המשפט הבא בדרך חלופית להבעת הסביל.

تمّ وضع قبلة في كنيس يهودي في دمشق عام ١٩٤٧.